

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ВЕЛИКОТЪРНОВО
№ 419/15.03.2024

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

до: НК в ЗС-60
НК в БФ

	ОБЩИНА В.ТЪРНОВО ПОЩ. КОД 5000
РЕГИСТРАЦИОНЕН ИНДЕКС И ДАТА	
09-00-236/15.03.24	

ПРЕДЛОЖЕНИЕ
от
КМЕТА НА ОБЩИНА ВЕЛИКОТЪРНОВО

15.03.24

ОТНОСНО: Приемане на Информация за дейността по Общинска програма “Здрави деца в здрави семейства” през 2023 година и План за дейности по програма “Здрави деца в здрави семейства” през 2024 година.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

Предложената информация за дейността през 2023 година посочва реализираните дейности по Програма “Здрави деца в здрави семейства”, свързани с намаляване нивото на хроничните неинфекциозни болести и факторите на риска за разпространението им, както и дейности по профилактика и промоция на здравето, здравно образование на населението, съвместно с партньорите от държавния и обществен сектор, общопрактикуващи лекари, обучение на професионалисти за дейности по промоция на здраве и профилактика на болести.

Планът за дейностите по Общинска програма “Здрави деца в здрави семейства”, които ще бъдат осъществявани през настоящата година е в размер на 12 000 лв. Необходимите средства са разчетени в Бюджета на Община Велико Търново за 2024 г., приет с Решение № 97/29.02.2024 г. на Великотърновски общински съвет, съгласно Приложение 2 Б Целеви разходи по бюджета за 2024 година, т. 13.

Успешното реализиране на предвидените дейности ще доведе до осъществяване на основните цели, очертани в областите на интервенция.

Във връзка с гореизложеното и на основание **чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА**, предлагам Великотърновски общински съвет да приеме следните

РЕШЕНИЯ

На основание чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА Великотърновски общински съвет

1. Приема Отчет за дейността по Общинска програма “Здрави деца в здрави семейства” през 2023 година.

2. Приема План за дейностите по Програма “Здрави деца в здрави семейства” през 2024 година.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Отчет за дейността по Общинска програма “Здрави деца в здрави семейства” през 2023 година.
2. План за дейностите по Програма “Здрави деца в здрави семейства” през 2024 година.

С уважение,

**ЗА КМЕТ НА ОБЩИНА
ВЕЛИКО ТЪРНОВО
СНЕЖАНА ДАНЕВА - ИВАНОВА**
Зам. Кмет „Финанси”
/Съгласно Заповед № РД 22-558/ 13.03.2024 г./
на Кмета на Община Велико Търново/

Съгласувал:

Десислава Йонкова – Директор на Дирекция „Правно обслужване и управление на собствеността“

Съгласувал:

Нейко Генчев – Заместник-кмет „Хуманитарни дейности“

Съгласувал:

Росица Димитрова – Директор на Дирекция „Социални дейности и здравеопазване“

Изготвил:

д-р Диляна Бачкова, гл. експерт в дирекция „Социални дейности и здравеопазване“

ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА ПРЕЗ 2023 ГОДИНА
ОБЩИНСКА ПРОГРАМА
„ЗДРАВИ ДЕЦА В ЗДРАВИ СЕМЕЙСТВА“

През изминалата 2023 година в рамките на общинската програма „Здрави деца в здрави семейства“ бяха планирани дейности по промоция на здраве и профилактика на болестите, насочени към ограничаване на основните фактори на риска за здравето на децата и учениците (тютюнопушене, ниска физическа активност, нездравословно хранене, консумация на алкохол, наднормено тегло и затлъстяване, повишено кръвно налягане).

Със съдействието и активната подкрепа на Община Велико Търново, Общинския съвет Велико Търново и партньорите от държавния и общественения сектор успешно бяха реализирани дейности и инициативи за превенция на хроничните незаразни болести, профилактиката на пътно-транспортния травматизъм и други.

В рамките на програма „Здрави деца в здрави семейства“, в съответствие с утвърдения годишен план за дейностите през 2023 година, бяха осъществени следните мероприятия:

I. ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ ПО РИСКОВИТЕ ЗА ЗДРАВЕТО ФАКТОРИ И ПРОФИЛАКТИКАТА НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

1. Организиран и проведен беше обучителен курс за медицинските специалисти от здравните кабинети на детските градини и училищата в община Велико Търново по темите: действаща нормативна уредба в областта на надзора и контрола на острите заразни заболявания в детски колективи, и актуални проблеми, свързани с новите тютюневи изделия. В курса взеха участие 40 медицински специалисти от здравните кабинети на детските градини и училищата в община Велико Търново.

2. Съвместно с ОДБХ – Велико Търново беше проведен семинар с директорите на детските ясли и детските градини в общината на тема „Хранене на деца със здравословни проблеми, нуждаещи се от диетично хранене в организирани детски колективи“. На семинара присъстваха 18 директори на детски ясли и детски градини от общината.

3. Осъществени бяха 51 презентации, тренинги и демонстрации на тема превенция на поведенческите фактори на риска и профилактиката на хроничните незаразни болести (хипертония, затлъстяване, респираторни болести на дихателната система) с общ обхват 1438 лица.

II. МОБИЛИЗИРАНЕ НА ОБЩНОСТИ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ И ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО

1. Повишаване на физическата активност на деца, ученици и възрастно население

1.1. През 2023 година за поредна година се проведеха традиционните за община Велико Търново кампании за подобряване и укрепване на физическата активност на населението в община Велико Търново „Движи се и победи“.

Общо през годините са осъществени 41 кампании с 20 002 участника (деца, ученици и възрастни хора, в т.ч. и 463 семейства).

В рамките на двете кампании „Движи се и победи – 2023” (пролет и есен) се проведеха 6 туристически похода в околностите на Велико Търново и два спортно-туристически празника в парк Ксилифор.

1.2. Под мотото „Спорт и игри, за да бъдем здрави и добри!” в ДГ „Соня“ - Велико Търново се проведе спортен празник с участието на деца от пет възрастови групи.

2. Инициативи за превенция на рискови за здравето фактори (тютюнопушене, употреба на алкохол, нездравословно хранене, наднормено тегло и затлъстяване, повишено кръвно налягане и други)

С цел повишаване на нивото на информираност и включване на младите хора от община Велико Търново в дейностите по програмата са осъществени инициативи за превенция на :

2.1. Тютюнопушенето

- Организирана и проведена беше здравно-информационна кампания по повод на Световния ден без тютюнопушене – 31 май под мотото „Отглеждайте храни, а не тютюн”, включваща: популяризиране на ККОТП в МОЛ – Велико Търново и изнесено ателие по рисуване в парк Ксилифор по темата „Деца, независими от тютюна“;

- Реализирана беше поредица от здравно-образователни акции сред учениците от ПГСАГ „Ангел Попов“, гр. Велико Търново под мотото „Забавление без употреба на тютюн и алкохол“;

- По повод на Международния ден без тютюнопушене през месец ноември 2023 г. беше организирана информационна акция „Не пуши, подари си здраве и спечели награда!“;

- Потребителите на Дневен център за пълнолетни лица с увреждания във Велико Търново активно се включиха в инициативата „Ателие за трудови умения“. Проявата беше инициирана по повод на Международния ден без тютюнопушене – 16 ноември с цел превенция на тютюнопушенето, употребата на алкохол и безопасността на пътя;

- Проведени бяха 20 тренингови обучения за вредата от тютюнопушенето и демонстрации на пушещата кукла Сю с обхват 779 лица;

- Оказана беше консултативна помощ за отказ от тютюнопушене на 107 лица от община Велико Търново, от които 75 жени и 32 мъже на възраст от 13 до 80 години.

2.2. Здравословно хранене

- Организиран беше кулинарен ученически конкурс „Здравословно хранене“ в ОУ „Св. Патриарх. Евтимий“ гр. Велико Търново;

- Сложено беше началото на проект „Сладко и полезно“ с демонстративно приготвяне на здравословни храни в ПГТ „Д-р В. Берон“ гр. Велико Търново;

- Проведен беше цикъл от уроци на тема „Здравословен живот и препоръки за здравословно хранене” с учениците от втори клас на СУ „Владимир Комаров” град Велико Търново;

- В ЦДГ „Здравец“ – Велико Търново се проведе интерактивно обучение за деца, родители, педагози;
- С лекцията „Здравословно хранене, диети и младите хора“ РЗИ – Велико Търново участва в еднодневния семинар за представяне на проекта „Младите хора – архитекти на бъдещето“ на фондация „Искам бебе“ и Община Велико Търново;
- Проведен беше обучителен курс „9-месеца и след това...“ в училище за родители в гр. Велико Търново, включващ темите „Здравословно хранене по време на бременността“, „Начало на храненето – кога и с какво“ и „Хранене и кърмене“;
- За 16 поредна година, в партньорство с Община Велико Търново и Център за родители Harry mums, под мотото „Да направим кърменето възможно – подкрепа за работещите родители“ беше реализирана кампания, посветена на Световната Седмица на Кърменето;
- Обучителен тренинг с бременни жени на тема „Бременност и хранене“, беше организиран съвместно с Център за родители Harry mums. Тренингът включваше два модула: „Здравословно хранене по време на бременността“ „Митове за храненето по време на бременност и кърмене“.

2.3. Алкохол, наркотици и пътно-транспортен травматизъм

- Проведен беше общински конкурс за приказка с илюстрация на тема „Бистра водица – мирна главица“. Участваха ученици от 4 училища на община В. Търново: ОУ „Димитър Благоев“, ОУ „Св. Патриарх Евтимий“, СУ „Вела Благоева“ и СУ „Г. С. Раковски“ ;
- Бяха организирани десет атрактивни демонстрации на алкоочила, симулиращи ефекта на дезориентация, включително намалена бдителност, забавено време за реакция, объркване и изкривяване на зрението, вследствие употребата на алкохол;
- Състезателни образователни игри под мотото „Да на здравето и спорта, не на вредните навици“ бяха организирани ПГСАГ „Ангел Попов“, гр. Велико Търново;
- Интерактивно обучение на тема „Дрога, зависимост, новото нормално – вейпове и райски газ“ беше проведено сред десетокласниците от СУ „Владимир Комаров“ - Велико Търново;
- С цел популяризиране на 29 юни – Ден за безопасност на движение на път, Европейската седмица на мобилността и Денят без загинали на пътя – 21 септември бяха публикувани различни образователни материали на официалната страница и фейсбук страницата на РЗИ – Велико Търново;
- Изготвен беше информационен материал на тема „Препоръки за пътна безопасност“ по повод първият учебен ден – 15 септември. Публикуван е на официалната и фейсбук – страниците на РЗИ – Велико Търново;
- По време на проведените инициативи бяха популяризирани правилата за безопасност на движението сред населението, в т.ч. и сред родителите, водачите на пътни моторни превозни средства и пешеходците чрез разпространението на 5 заглавия образователни материали.

2.4. Хронични незаразни болести (сърдечно-съдови, белодробни, онкологични, диабет, затлъстяване и други)

- Проведени бяха три кампании „Клиника на открито“ за безплатни измервания и изследвания на хроничните незаразни болести (сърдечно-съдови, белодробни, диабет, затлъстяване), в които над 200 лица имаха възможност да проверят своите кръвно налягане, кръвна захар, дихателен обем, тегло и телесен състав;

- Проведен беше ученически конкурс за изработване на креативно лого и слоган, подкрепящи здравословния начин на живот. От община Велико Търново постъпиха 44 проекта, изработени от 36 автора - ученици от СУ „Емилиян Станев“, ПГ по моден дизайн, ПХГ „Св. св. Кирил и Методий“ и „Ангел Попов“, гр. Велико Търново;

- По повод на Световния ден на остеопорозата беше проведена образователна дискусия „Тихият крадец“ с учениците от професионално направление „Терапия и рехабилитация“ към ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Велико Търново;

- В ПМГ „Васил Друмев“ - Велико Търново сред учениците и педагозите се проведе кампания „Час при лекаря“;

- Беше оказана консултативна помощ на учителите и учениците участващи в Националния конкурс „Посланици на здравето“ с проектите: „НЕзависимите“ на ПГСАГ „Ангел Попов“, "Билките и подправките - здраве и "суперхрана" на ОУ „Димитър Благоев“, „Азбука на здравето“ и „Докажи вредата“ на ПГТ „Д-р Васил Берон“;

- Проведени бяха 6 обучения на тема „Основни групи храни и препоръки за здравословно хранене“ с общ обхват 145 деца и ученици, и 4 интерактивни обучения за ползата от движението и ежедневната двигателна активност с обхват 213 деца и ученици;

- В рамките на Националното проучване за оценка на разпространението на затлъстяването при децата от първи клас беше проведено проучване на първокласниците и техните семейства от две училища на Велико Търново - ОУ „Бачо Киро“ и СУ „Вела Благоева“.

3. Методично-консултативна помощ на медицински и немедицински специалисти

Във връзка с реализирането на програмните интервенционни дейности, целогодишно беше оказвана консултативна помощ на директорите, педагозите и психолозите от детските градини, училищата и ЦНСТ в община Велико Търново.

Организационно-методична помощ по прилагане на нормативните документи за организираното хранене и здравословното състояние на децата и учениците, беше осъществявана редовно от експерти на отдел „Профилактика на болестите и промоция на здравето“ в РЗИ – Велико Търново на ръководството и персонала в детските и учебните заведения на община Велико Търново.

Системно беше оказвана и методично-консултативна помощ на здравния медиатор на община Велико Търново за провеждане на инициативи,

обучения и събития за профилактика на тютюнопушене, превенция на хепатит, СПИН и СПИ, диабет с фокус лица в неравностойно състояние и в населени места с преобладаващо ромско население.

4. Здравно-образователни дейности на популационно ниво и популяризиране на програмните инициативи

С цел повишаване на информираността на населението по превенция на хроничните незаразни болести и във връзка с популяризиране на проведените дейности в рамките на общинската програма „Здрави деца в здрави семейства“ бяха осъществени: 4 пресконференции, 10 ТВ предавания, 33 радиопредавания, 43 публикации на официалния сайт на РЗИ – Велико Търново и 28 публикувани материала на фейсбук - страница на РЗИ – Велико Търново.

По данни на медицинските специалисти от здравните кабинети в детските градини и училищата са проведени общо 696 обучения, празници на здравето, състезания, изложби и други с общо 24 804 деца и ученици.

Сред населението на община Велико Търново са разпространени 15 заглавия на информационни и образователни материали (общ тираж 2 646 броя) за поведенческите рискови фактори, профилактиката на хроничните незаразни болести и програмните инициативи.

Гореизложените дейности и инициативи в рамките на общинската програма „Здрави деца в здрави семейства“ за 2023 година са успешно реализирани с оказаната финансова подкрепа от Община Велико Търново и Общински съвет Велико Търново.

Изготвил:

д-р Светлана Моминска
началник на отдел ПБПЗ

П Л А Н
ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ПРОГРАМА
„ЗДРАВИ ДЕЦА В ЗДРАВИ СЕМЕЙСТВА”
ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Дейности	Срок
<p>I. ЗДРАВНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ ПО РИСКОВИТЕ ЗА ЗДРАВЕТО ФАКТОРИ И ПРОФИЛАКТИКАТА НА ХРОНИЧНИТЕ НЕЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ (ХНБ):</p> <p>1. Отпечатване на здравно-образователни и информационни материали Диск за определяне на индекса на телесната маса (ИТМ) при възрастните</p> <p>2. Обучения на ученици и професионалисти за профилактика на болестите и промоция на здраве Обучение на медицинските специалисти от здравните кабинети в детските градини и училищата за работа с дисковете за определяне на ИТМ според възрастта. Обучение на тема диагностика на анорексия и булимия.</p>	<p>октомври</p> <p>ноември</p>
<p>II. МОБИЛИЗИРАНЕ НА ОБЩНОСТИ ЗА ДЕЙНОСТИ ПО ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ И ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕ:</p> <p>1. Повишаване на физическата активност на деца, ученици и възрастно население Организиране и провеждане на кампания „Движи се и победи 2024” в два етапа – пролетен и есенен, в т.ч. и два спортно-туристически празника в парк Ксилифор.</p> <p>2. Инициативи за превенция на рискови за здравето фактори (тютюнопушене, употреба на алкохол, нездравословно хранене, наднормено тегло и затлъстяване, повишено кръвно налягане и други) и опазване на околната среда 2.1. Кампания за превенция на тютюнопушенето сред младите хора по повод на Световния ден без тютюнопушене – 31 май.</p>	<p>май-юни и септември- октомври</p> <p>май</p>

<p>2.2. Кампания за <i>превенция на тютюнопушенето</i> сред младите хора по повод на Международния ден без тютюнопушене – 18 ноември.</p> <p>2.3. Кампании „Клиника на открито” за превенция на хроничните незаразни болести (сърдечно-съдови, белодробни, ракови, диабет, затлъстяване) и рисковите за здравето фактори (тютюнопушене, употреба на алкохол, нездравословно хранене и други).</p> <p>2.4. Кампания, посветена на Световната седмица на кърменето (1 – 7 август).</p> <p>2.5. Кампании за превенция на употребата на алкохол сред децата от детските градини.</p> <p>2.6. Кампания за превенция на затлъстяването, посветена на Европейския ден за борба със затлъстяването – 19 май и Седмица за борба със затлъстяването – месец ноември.</p>	<p>ноември</p> <p>април и ноември</p> <p>август</p> <p>юли - август</p> <p>май и ноември</p>
<p>3. Профилактика на пътно-транспортния травматизъм Прилагане на национални инициативи в региона при формиране на култура за безопасност на движението.</p>	<p>целогодишно</p>

Изготвил:
д-р Светлана Моминска
началник на отдел ПБПЗ, Д ОЗ
РЗИ – Велико Търново